

„Обричане“ (1909), приказните игри „Фирлефанцъ“ (1919) и „Козимо“ (1926), както и творби за оркестъръ, клавирни нѣща, пѣсни и хорове.

Хилеръ, Йоханъ Адамъ — Hiller, Johann Adam — бележитъ компо-

Йоханъ Адамъ Хилеръ

нистъ, родоначалникъ на нѣмския зингшилъ (гл. т.), род. 25 дек. 1728 въ Вендишъ-Осигъ при Гьорлицъ, умр. 16 юний 1804 въ Лайпцигъ, възпитаникъ на Дрезденското Kreuzschule, дето Хомилиусъ (пиано и генералбасъ) и Шмидтъ (флейта) сж били негови учители. 1751 постъпва въ правния факултетъ на Лайпцигския университетъ и, следъ свършването му, отива като домашенъ учителъ у графъ Брюль въ Дрезденъ. 1758 се установява въ Лайпцигъ, и се отдава на усиленъ музикална дейность, възстановявайки прекжнатитъ „Любителски концерти“ — Liebhaber-konzerte, и „Духовнитъ концерти“ — Concerts spirituels, които — отъ 1781 биватъ пренесени въ Гевандхаусъ, и отъ тогава носятъ това име (гл. „Гевандхаусъ-концерти“). 1782 е капелмайсторъ въ Митау, следъ това го виждаме въ Берлинъ да ръководи Хенделовия „Месия“, въ Бреслау и, най-подиръ—въ

Лайпцигъ (1789) — като канторъ на „Томасшуле“. Гукъ той развърща всичкитъ си сили за най-плодотворна композиционна, диригентска и музикално-писателска дейность. Значението на Х. като компонистъ е въ неговитъ „зингшпили“, специфиченъ нѣмски сценически родъ, създаденъ по подобие на французската opéra comique и италианския opera bufa — следователно, е единъ видъ нѣмска комическа опера. Тѣзи „зингшпили“, съ преобладаващитъ въ тѣхъ пѣсни, даватъ мощенъ гласъкъ за процътяването и на нѣмската пѣсень (Lied). Отъ зингшпилитъ на Х., най-известни сж: „Селскитъ бръснарь“ (1770) и „Ловтъ“ (1770). Освенъ тѣхъ, компониралъ е пѣсни („Детски пѣсни“, духовни детски пѣсни), хорални мелодии, „Арии и мелодии отъ различни поети“, и „Последната жертва въ пѣсневи мелодии“, 4-гласни хорови арии, 100-ния псаломъ и др. Значителенъ е Х. и като музикаленъ писателъ, — неговитъ „Седмични известия и бележки“ — „Wochentliche Nachrichten und Anmerkungen“ (1766—70) — представятъ отъ себе си най-стария нѣмски, истински музикаленъ вестникъ, после: „Животописания на прочути музикални учени и музикални художници“ (1784), „Върху Метастазіо и неговитъ творения“ (1786), „Наставление за истинско музикално пѣне“ (1774), „Наставление за красиво музикално пѣне“ (1780), „Кжсо и опростено въвеждане въ пѣнието“ (1791), „Упжтване за свирене на цигулка“ (1792). Освенъ това, той е преработилъ творения на Перголези, Хендель, Хасе, Хайднъ и др., и е издалъ сборници отъ творенията на различни компонисти. И като учителъ Х. е значителенъ: възпиталъ е цѣла редица много добри музиканти.

Хилеръ, Фердинандъ фонъ — Hiller, Ferdinand von — значителенъ пианистъ, компонистъ и музикаленъ писателъ, роденъ 24 октомв. 1811 въ Франкфуртъ а/М., умр. 10 май 1885 въ Кьолнъ, ученикъ на Хумелъ въ Ваймаръ, — като пианистъ живѣлъ 1828—35 въ Парижъ, дето завързва връзки съ най-големитъ звезди на музиката: Шопенъ, Россини, Листъ, Керубини, Берлиозъ и др. 1836 се връща въ